

København, den **12 APR. 2005**

Folketingets Forsvarsudvalg
Udvalgsafdelingen
Christiansborg

Jeg fremsender hermed en opdateret uddybende vurdering af situationen og truslen i Sudan med henblik på anvendelse under behandlingen af forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en FN-fredsbevarende operation i Sudan (UNMIS).

Med venlig hilsen

Søren Gade

SITUATIONS- OG TRUSSELSVURDERING FOR SUDAN

1. Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at situationen i store dele af Sudan er ustabil på trods af fredsftalen. Den ustabile situation er knyttet til de mange grupper, der ikke er inkluderet i fredsftalen. Mest kritisk er situationen i den vestlige Darfur region.
2. Den 9. januar 2005 blev der indgået en fredsftale mellem regeringen i Khartoum og den sydsudanesiske oprørsbevægelse Sudan Peoples Liberation Movement/Army (SPLM/A). Det betyder blandt andet, at der skal etableres en overgangsregering indtil afholdelsen af demokratiske valg inden for fire år. Efter en seks års overgangsperiode skal der gennemføres en folkeafstemning i det sydlige Sudan om uafhængighed. Aftalen omfatter alene forholdet mellem nord og syd og omfatter ikke andre oppositions- og oprørsgrupper.
3. De væsentligste oprørsgrupper, der ikke er omfattet af fredsftalen, er Sudan Liberation Army og Justice and Equality Movement i den vestlige Darfur region, Beja Congress i Kassala regionen i det østlige Sudan samt den ugandiske oprørsgruppe, Lords Resistance Army, i det sydlige Sudan nær grænsen til Uganda.
4. Fredsftalen er kommet i stand efter mere end tyve års fjendtlighed og borgerkrig. FE forventer, at den praktiske implementering vil blive mødt med skepsis og tilbageholdenhed, og uden en neutral tredjepart er det ikke sandsynligt, at de tidligere stridende parter kan implementere fredsftalen.
5. Som en del af aftalen skal regeringsstyrkerne trækkes ud af det sydlige Sudan. Parterne skal herefter etablere tre militære kommandoer; en i nord under regeringen i Khartoum, en i syd under sydsudanesiske kontrol samt en fælles nord-syd kommando. Krigsfanger er allerede ved at blive frigivet, og der er taget initiativer til opstilling af de nye fælles hærenheder. Det ses som tegn på en positiv proces. Men både flytning af tropperne og afvæbningen eller optagelsen af et stort antal mere eller mindre autonome militser og lokale krigsherrer i de regulære militære styrker giver risiko for lokale konfrontationer mellem de tidligere stridende parter.
6. På jorden vurderes truslen mod en FN styrke at være lav fra fredsftalens parter. Truslen fra øvrige oprørsgrupper/militser vurderes generelt at være middel. I det sydlige Sudan er truslen imidlertid høj i visse områder.
7. Truslen mod flytrafikken varierer afhængig af flyvehøjde og område. Truslen kommer fra de oprørsgrupper, der ikke er omfattet af fredsftalen. Ved flyvning i lav højde er truslen middel, mens truslen derover er lav.
8. De mange års borgerkrig har efterladt store mængder af ueksploderet ammunition og miner i området. I det sydlige, sydøstlige og vestlige Sudan, området ved Nubabjer-

gene samt grænsen til Eritrea vurderes minefaren og faren fra ueksploderet ammunition som middel. I resten af landet vurderes minefaren og faren fra ueksploderet ammunition som lav.

9. Under borgerkrigen er meget af den i forvejen spinkle infrastruktur forfaldet eller ødelagt. Det er således kun muligt at nå store dele af det sydlige Sudan med lufttransport, særligt i regntiden.

10. Sudan har tidligere givet husly til udenlandske terrorgrupper. Således var Sudan hovedbase for al Qaida i perioden 1991-96, hvor Osama bin Laden havde tætte forbindelser til regeringen. Efter 11. september 2001 har Sudan dog ændret kurs og deltager i terrorbekæmpelsen. Men situationen i Sudan giver mulighed for, at terrornetværk kan operere i landet. Truslen fra terrorgrupper vurderes som middel.

11. Sudans nabolande har alle strategiske, politiske, økonomiske eller etniske interesser i Sudan. De fleste naboer har aftaler med regeringen i Khartoum og/eller oprørsbevægelserne om eksempelvis politiske, økonomiske og militære forhold. Derudover har et antal fremmede lande og private firmaer væsentlige interesser i olieudvindingen i Sudan. Interesserne sikres blandt andet gennem en omfattende indhentning af oplysninger primært om sikkerhedsmæssige forhold og informationer til støtte for olieudvindingen. Truslen fra spionage vurderes som høj.

12. Truslen fra organiseret kriminalitet, der udover berigelse, også kan omfatte vold og brug af håndvåben, vurderes som middel. Truslen fra anvendelse af kemiske eller biologiske kampstoffer vurderes som lav. Truslen fra civil uro vurderes som lav.

13. I hele Sudan er der en lang række fremmedartede og alvorlige sygdomme, det kun i et vist omfang er muligt at vaccinere for eller træffe andre forholdsregler mod.